

«Smart-turizm: XORIJIY TAJRIBA VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH ISTIQBOLLARI»

Respublika ilmiy-amaliy anjumani

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI
ILMIY MAQOLA VA TEZISLAR TO'PLAMI

2023-yil 15-dekabr, maxsus son

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Mo'liya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinnbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kwon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyatni rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'ZR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinnbosari

Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent

Djumaniyazov Maqsud Allanazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'ZR Oliy Majlis qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'ZR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinnbosari

Ochilov Farxod, O'ZR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlari va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasi professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javoxir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinnbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'lqin Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'ZR Tabiat resurslari vazirligi,
O'ZR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

UO'K: 338.48 (075)

BK: 65.433(011)

"Smart-turizm: XORIJIY TAJRIBA VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH ISTIQBOLLARI". Respublika ilmiy-amaliy anjumani materiallari to'plami. – T.: "YalT" jurnali, 2023. – 540-b.

To'plamga xorijiy va mahalliy olimlar, sohaning yetuk mutaxassislari va oliy o'quv yurtlarida turizm sohasidagi muammolar bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borayotgan doktorantlar, tadqiqotchilar, vazirlik, qo'mita va turli mulkchilik shaklidagi korxona, tashkilotlarning yetakchi mutaxassislari, magistrlarning ilmiy izlanishlarining natijalari kiritilgan.

To'plamda keltirilgan materiallarning mazmuni, undagi statistik ma'lumotlar va keltirilgan huquqiy-me'yoriy hujjatlarning haqqoniyligi, tadqidiy fikr-mulohazalar va takliflarga mualliflarning o'zлari mas'uldirlar.

Mas'ul muharrir: t.f.d., prof. K.A. Sharipov

Konferensiya tahrir hay'ati: i.f.d., prof. M.P.Eshov, i.f.d., prof. G.Q.Abduraxmanova, i.f.d., prof. S.K.Xudoyqulov, i.f.d., prof. M.A.Yuldashev, i.f.d., prof. A.M.Abduvohidov, i.f.d., prof.M.T.Aliyeva, i.f.d., prof. A.A.Eshtayev, i.f.d., prof.A.N.Norchayev, i.f.n.,prof. S.R.Safayeva, i.f.n., dots. D.I.Abidova, i.f.n., dots. X.Ochilova,i.f.n., dots. M.Nurfayziyeva.

Taqrizchilar:

Sh. Ergashxodjayeva, i.f.d., prof.

U. G'afurov, i.f.d., prof.

Ushbu Toshkent davlat iqtisodiyot universitetida o'tkazilayotgan «Smart-turizm: XORIJIY TAJRIBA VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH ISTIQBOLLARI» mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman to'plami O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan nashrga tavsiya etilgan.

ISBN 978-9943-6856-0-4

QORAQALPOQISTON RESPUBLIKASIDA TURIZMNI RIVOJLANISH YO'LLARI

Xushnazarova Maxzuna Gulamjonovna

TDIU "Turizm" kafedrasи assistenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada Qoraqalpog'iston Respublikasida turizmni rivojlanirish yo'llari o'rganilgan. Unda mintaqada turizm rivojiga hissa qo'shishi mumkin bo'lgan betakror tabiat, madaniy meros va tarixiy diqqatga sazovor joylar kabi asosiy omillar belgilab berilgan. Muallif hududdagi mavjud turistik obyektlar va ularning sayyohlarni jalb etish imkoniyatlарини atroflichа tahlil qilgan takliflar berilgan.

Kalit so'zlar: turizm, madaniy turizm, ekologik turizm, sarguzashtli turizm, gastronomik turizm, Orol dengizi.

Abstract: This article explores the ways of tourism development in the Republic of Karakalpakstan. It identifies the main factors that can contribute to the development of tourism in the region, such as unique nature, cultural heritage and historical attractions. The author has given proposals that thoroughly analyze the existing tourist facilities in the region and their potential to attract tourists.

Key words: tourism, cultural tourism, ecological tourism, adventure tourism, gastronomic tourism, Aral Sea.

Аннотация: В данной статье исследуются пути развития туризма в Республике Каракалпакстан. Определены основные факторы, которые могут способствовать развитию туризма в регионе, такие как уникальная природа, культурное наследие и исторические достопримечательности. Автором даны предложения, детально анализирующие существующие туристские объекты региона и их возможности по привлечению туристов.

Ключевые слова: туризм, культурный туризм, экологический туризм, приключенческий туризм, гастрономический туризм, Аральское море.

*Madaniyat hamma narsa unutilganda qoladi.
Eduard Herriot*

Turizm ko'plab davlatlar iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridan biri bo'lib, xizmatlar eksportidan katta daromad olish, ish o'rnlari yaratish va infratuzilmani rivojlanirishni rag'batlantirishni ta'minlaydi. Turizmning rivojlanishi madaniy almashinuv, ta'lim va ijtimoiy farovonlikka, shuningdek, mamlakating xalqaro maydondagи ijobiy imidjini shakllantirishga yordam beradi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev 29-mart 11- oktabr kuni turizm salohiyatini rivojlanirishga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi o'tkazdi. 16 oktabr kuni Butunjahon turizm tashkiloti Bosh Assambleyasining 25-sessiyasi bo'lib o'tdi. Joriy yil mamlakatimizning boy madaniyati va sayyohlik salohiyatini dunyoga tanitish yili bo'lishi zarurligi ta'kidlandi. Buning uchun 100 milliard so'm mablag' ajratilgan.

O'zbekiston boy tarixi, madaniyati va tabiiy diqqatga sazovor joylari tufayli ulkan sayyohlik salohiyatiga ega.

Har bir hududning o'ziga xos madaniy merosi bor, Qoraqalpog'iston Respublikasining sayyohlik salohiyati o'ziga xosdir.

Qoraqalpog'iston Respublikasi O'zbekistonning g'arbiy qismida joylashgan bo'lib, Qozog'iston bilan chegaradosh. Bu hudud madaniy va tarixiy merosga, go'zal tabiat manzaralariga boy. Qoraqalpog'iston Respublikasidagi mashhur sayyohlik joylari va joylari quyidagilardir:

- Savitskiy nomidagi muzey.** Bu rassom Igor Savitskiyning asarlariga bag'ishlangan muzey. U Nukus shahrida joylashgan va Markaziy Osiyodagi eng yirik zamonaviy san'at kolleksiyalaridan biriga ega.
- Qizilqum.** Bu Qoraqalpog'istonning janubiy qismidagi cho'l bo'lib, u yerda sayyohlar tuyalarga minishlari, mahalliy aholi punktlariga tashrif buyurishlari va cho'lning mashhur yulduz osmonini ko'rishlari mumkin.
- Ayudag.** Bu Qoraqalpog'istonning shimolidagi tog' bo'lib, u yerda go'zal manzaralardan bahramand bo'lishingiz va mahalliy rasadxonaga tashrif buyurishingiz mumkin.
- Manzarali ko'llar.** Qoraqalpog'istonda sayyohlar suzish, baliq ovlash yoki tabiat go'zalligidan

bahramand bo'lishlari mumkin bo'lgan Qayroqqum, Sudochye va Shaydanko'l kabi bir qancha go'zal ko'llarga ega.

5. **Mizdaxon** yirik me'moriy-diniy majmua, Qoraqalpog'istonning eng qiziqarli sayyohlik maskan-laridan biri. Kompleks 2 ming yildan ko'proq vaqt oldin paydo bo'lgan.

6. **Tupraq-qal'a (Yer shahri)**. Eramizning II—III-asrlarida Xorazmda hukmronlik qilgan sulolating poytaxti hisoblangan Toprak-Qal'a yoki Tuproq shahri.
7. **Chilpiq-qal'a**. Inshootning yoshi arxeologlar tomonidan miloddan avvalgi I-asr oxiri – milodiy I-asr boshlari deb belgilandi, ammo arablar kelganidan keyin VII-VIII-asrlarda tuzilmani qayta qurish bo'yicha ishlar qayd etilgan. bu joylar, keyin yana 9-10-asrlarda qadimgi Xorazmning gullab-yashnagan davrida. O'sha davrda Chilpik qo'rg'oni Xorazmning boshqa ko'plab qal'alari qatori qo'riqchi va signal minorasi sifatida ham foydalanilgan.
8. **Janbas-qal'a**. Miloddan avvalgi IV asrda tashkil etilgan. va taxminan miloddan avvalgi I-asr gacha ishlatilgan. Qal'aning devorlari yaxshi saqlanib qolgan va ba'zi joylarda balandligi 20 metrga etadi.

9. **Janpiq-qal'a**. Qal'adagi birinchi binolar qadim zamonalarda (miloddan avvalgi IV-asr – miloddan

- avvalgi l-asrlar) qurilgan, ammo bugungi kunda ko'rish mumkin bo'lgan devorlar o'rta asrlarga tegishli bo'lib, IX-X-asrlarda qurilgan. Qal'aning ichida XII–XIV-asrlarga oid turar-joy va sanoat hududlari joylashgan.
- 10. Ayaz-qal'a.** Ayaz-qal'a Xorazmdagi eng ajoyib qal'alardan biridir. Darhaqiqat, bu yerda bitta emas, Sulton-Uizdog' tizmasining sharqiy tomonidagi baland tepalik atrofida to'plangan uchta qal'a majmuasi mavjud. Qal'aning qurilishi miloddan avvalgi 4-asrda, yarusli panjara qurilgan paytda boshlangan deb ishoniladi. Keyinchalik, miloddan avvalgi III asrda. qo'shimcha dumaloq minoralar o'rnatildi. Taxminan eramiddan avvalgi 1-asrgacha qal'adan foydalanishda davom etgan, ammo u erta o'rta asrlargacha mahalliy aholi uchun boshpana bo'lib xizmat qilgan bo'lishi mumkin, deb ishoniladi.
- 11. Orol dengizi** – O'rta Osiyodagi suvsiz ko'l, O'zbekiston (shimoli-g'arbiy) va Qozog'iston (janubiy-sharqi) chegarasida.
- 12. Nukus.** Bu Qoraqalpog'iston Respublikasining asosiy shahri bo'lib, u yerda muzeylar, masjidlar, maqbaralar va san'at galereyalari kabi ko'plab madaniy va tarixiy diqqatga sazovor joylarga tashrif buyurishingiz mumkin.
- Bundan tashqari, Qoraqalpog'istonda sayyoohlар mahalliy mahsulotlar va sovg'alarni xarid qilishi, shuningdek, mahalliy taomlardan bahramand bo'lishlari mumkin bo'lgan ko'plab mahalliy bozorlar mavjud. Umuman olganda, Qoraqalpog'iston Respublikasi yangi joylarni kashf etish, Markaziy Osiyoning madaniy va tabiiy merosi bilan yaqindan tanishishni istagan sayyoohlар uchun qiziqarli imkoniyatlarni taqdim etadi.
- Qoraqalpog'istonda turizmni rivojlantirishga turli omillar to'sqinlik qilishi mumkin:
- **Tegishli infratuzilmaning yo'qligi:** Qoraqalpog'istondan ayrim hududlarida qulay transport tizimi, yaxshi mehmonxonalar, restoranlar va boshqa turistik infratuzilma obyektlari yo'qligi mumkin.
  - **Atrof-muhit muammolari:** Qoraqalpog'istondagi ba'zi turistik yo'nalishlar suv, havo va tuproq ifloslanishi kabi ekologik muammolardan aziyat chekishi mumkin. Bu sayyoohlар salomatligi uchun noxush oqibatlarga olib kelishi mumkin.
  - **Turizmdan xabardorlikning pastligi:** Qoraqalpog'istonda turizm sanoati yaxshi rivojlanmagan bo'lishi mumkin, bu esa aholining turizmni rivojlantirish imkoniyatlaridan bexabar bo'lishiga olib kelishi mumkin.
  - **Axborot olishning cheklanganligi:** Qoraqalpog'istondan haqida qulay va qulay ma'lumotlarning yo'qligi sayyoohlarni jalb qilishni qiyinlashtirishi mumkin. Bunga til to'siqlari, internetda sifatli turizm resurslarining yo'qligi va boshqa omillar sabab bo'lishi mumkin.
  - Sayohat marshrutlari va eksklyuziv takliflarning cheklangan soni, shuningdek, madaniy va tarixiy diqqatga sazovor joylarga kirish imkoniyati cheklangan.
  - Mamlakatning markaziy shaharlaridan uzoqda joylashganligi sababli mintaqaga kirish imkoniyati cheklangan.
  - **Iqtisodiy qiyinchiliklar:** Turizmni rivojlantirish mahalliy loyihalarga katta sarmoyalar va moliyalashtirishni talab qilishi mumkin, bu esa iqtisodiy qiyinchiliklar davrida qiyin bo'lishi mumkin.
  - **Sayohat cheklovlar:** Qoraqalpog'istondan ayrim hududlarida boshqa davlatlar bilan chegaralarga yaqinligi yoki alohida muhofaza etiladigan hududlarga kirishga cheklovlar qo'yilganligi sababli sayohatga cheklovlar bo'lishi mumkin.
  - **Axborot va marketingning yo'qligi:** Mintqa haqida xabardorlikning yo'qligi muammo bo'lishi mumkin, chunki sayyoohlар Qoraqalpog'istondagi mavjud sayohat imkoniyatlari va diqqatga sazovor joylaridan xabardor bo'lmasisligi mumkin.

Bunday muammolarga qaramay, Qoraqalpog'iston o'zining madaniy-tarixiy diqqatga sazovor joylari, tabiatini bilan sayyoohlarni o'ziga tortadigan noyob hududdir.

Bu yerda sayyoohlarni ko'proq jalb qilish uchun turizmning turli turlarini targ'ib qilish zarur.

- Madaniy turizm:** Qoraqalpog'iston muzeylar, teatrlar, tasviriy san'at, milliy liboslar va an'analar kabi madaniy merosga boy. Madaniyat festivali namoyishlari, kontsertlar va milliy madaniyat ko'rgazmalarini tashkil etish tarix va madaniyatga qiziquvchi sayyohlarni jalb qilishi mumkin.

- Ekologik turizm:** Qoraqalpog'iston ekologik piyoda sayr qilish, piyoda sayr qilish va otda sayr qilish, shuningdek, ov va baliq ovlashni taklif qilishi mumkin. Bu yerda ekologik turizmni targ'ib qilish noyob o'simlik va hayvonot dunyosini saqlab qolishga xizmat qiladigan ekoturizmni targ'ib qilishni o'z ichiga olishi kerak.

- Sarguzashtli turizm:** Qoraqalpog'iston alpinizm, chang'i va jip turizmi kabi sarguzashtli sport

turlari muxlislارiga o'z kuch va mahoratini sinab ko'rish uchun yangi imkoniyatlarni taqdim etishi mumkin.

- Gastronomik turizm:** Qoraqalpog'iston oshxonasi o'ziga xos bo'lib, hozirgi kunlarda tobora ommalashib bormoqda. Mahalliy oshxonaga bag'ishlangan kur-gael va boshqa tadbirlarni tashkil etish nafaqat gurmeler, balki mahalliy madaniyat bilan tanishishni xohlaydiganlarni ham jalg qilishi mumkin.

Turli turlarni ishlab chiqishdan tashqari, quyidagilarga alohida e'tibor berish kerak:

- **Infratuzilmani rivojlantirish:** mehmonxonalar, restoranlar va transport xizmatlari kabi turizm infratuzilmasini rivojlantirish Qoraqalpog'istonda turizmni reklama qilish sayohatga qiziquvchi yoshlarni jalg qilishga yordam beradi.
- **Ijtimoiy tarmoqlar orqali turizmni targ'ib qilish:** Instagram va Facebook kabi ijtimoiy tarmoqlar orqali Qoraqalpog'istonda turizmni reklama qilish sayohatga qiziquvchi yoshlarni jalg qilishga yordam beradi.
- **Xizmatlar sifatini oshirish:** Turistlarga ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, gidlarni tayyorlash kabilar Qoraqalpog'istonda xorijlik sayyoohlarni uchun yanada jozibador qilishi va mintaqaning madaniy merosini saqlashga yordam beradi.
- **Noyob hunarmandchilikni targ'ib qilish:** Qoraqalpog'iston o'zining kashtachilik, gilamdo'zlik kabi noyob hunarmandchiliqi bilan mashhur. Ushbu hunarmandchilikni mahalliy do'konlar va ustaxonalar orqali targ'ib qilish san'at va hunarmandchilikka qiziqqan sayyoohlarni jalg qilishi mumkin.
- **Turli auditoriyalar uchun sayohat paketlarini loyihalash:** Oilaviy dam olish, ekoturizm, madaniy turizm va boshqalar kabi turli auditoriyalar uchun sayohat paketlarini loyihalash Qoraqalpog'istonga ko'proq sayyoohlarni jalg qilishga yordam beradi.
- **Turizm infratuzilmasini rivojlantirish uchun investitsiyalarni jalg qilish:** Mehmonxonalar bazasini sifat jihatidan yaxshilash, yangi mehmonxonalar va dam olish maskanlarini yaratish, transport tarmog'ini, ayniqsa, suv ta'minoti va kanalizatsiya sohasida, jumladan, aeroportlar va yo'llarni rivojlantirish zarur.
- **Reklama orqali turizmni rag'batlantirish:** Reklama kampaniyalarini ijtimoiy tarmoqlar, sayohat saytlari, ko'rgazmalar va konferentsiyalar yordamida amalga oshirish mumkin.
- **Mahalliy ta'lim:** Qoraqalpog'iston aholisi xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va mintaqqa iqtisodiyotini rag'batlantirish imkonini beruvchi turizm sohasida mutaxassislarga aylanishi mumkin. Siz hatto turizm sohasida TDDU filialini ochishingiz mumkin.
- Xalqaro turoperatorlar bilan hamkorlik qilish va sayohat paketlarini faol ilgari surish.

- Mashhur odamlarni, xalqaro guruahlarni, qo'shiqchilarni video va filmlar suratga olish uchun taklif qiling. As It Was 2014 yilda Devid Gilmur va uning rafiqasi Polli Samson tomonidan yozilgan "So'zlardan balandroq" uchun video suratga olingan. Angliyadan Pink Floyd. Qo'shiq uchun videoklip Obri Pauell tomonidan Qoraqalpog'istonda, klip Orol dengizining shimalida suratga olingan, bosh rollarni Orol shahri aholisi ijro etgan. Klipda bulutli daryoda qayiq haydab ketayotgan yigit tasvirlangan. Kadrlar qurigan Orol dengizi, yaqin atrofdagi hududlar va Pink Floydning 1993 va 2014 yillardagi studiya sessiyalari tasvirlari bilan to'xtatiladi. Bundan tashqari, videorolikda Orlni insonlar ekspluatatsiyasiga ko'rмаган hozirgi avlod vakillari va bu hududning go'zalligi haqida hanuzgacha so'zlab bera oladigan keksa avlod vakillari ko'rsatilgan. "So'zdan ham balandroq" klipida Orol dengizi bilan bog'liq ekologik muammolar, xususan, uning suv resurslaridan sug'orishda foydalanish masalalari ko'rib chiqiladi. Ushbu klipni 200 millionga yaqin odam tomosha qilgan.

Yuqorida muhokama qilingan turizm turlarini o'zida mujassam etgan loyihalar va bu takliflar Qoraqalpog'istonga ko'proq sayyohlarni jalb qilishi mumkin, bu esa turizm va mintaqalarning iqtisodiyotining rivojlanishiga ijobji ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash mumkinki, Qoraqalpog'iston Respublikasida turizmnini rivojlantirish katta mablag'larga ega bo'lib, mintaqalarning iqtisodiy o'sishi va rivojlanishining asosiy manbalaridan biri bo'lishi mumkin.

Qoraqalpog'iston sayyoohlari e'tiborini tortadigan noyob tabiiy va madaniy obidalarga boy. Ural O'lik dengizi oroli, Amudaryo deltasasi, Qizilqum cho'li – bu yerlarning barchasi noyob tabiiy go'zallikka ega bo'lib, tashrif buyuruvchilarda qiziqish uyg'otadi.

Qolaversa, Qoraqalpog'iston tarixi va madaniy merosiga boy. Viloyatda Savitskiy muzeyi va boshqa ko'plab madaniy muassasalar joylashgan bo'lib, u yerda qoraqalpoqlarning betakror madaniyati va san'ati bilan tanishishingiz mumkin.

Vaholanki, viloyatda turizmnini rivojlantirish uchun bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirish zarur.

Sayyoohlar uchun infratuzilmani rivojlantirish, mehmonxonalar va yuqori darajadagi restoranlar ochish kabi qulay sharoitlar yaratish muhim ahamiyatga ega. Turistlarni jalb qilish, mahalliy aholiga turizm bo'yicha ta'lif berish maqsadida marketing kampaniyalarini o'tkazish ham muhim ahamiyatga ega.

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Qoraqalpog'iston Respublikasini turizmni rivojlantirish uchun 20 taga yaqin turmarshrutlar, tumanlar bo'yicha kantentlar ishlab chiqshdi. Ko'plab tadbirlar va konferensiylar bo'lib o'tdi.

Umuman olganda, Qoraqalpog'iston Respublikasida turizmni rivojlantirish, jozibador sayyoohlik maskaniga aylanish uchun barcha imkoniyatlar mavjud. To'g'ri qabul qilingan strategik va marketing qarorlari mintaqqa salohiyatini ochish va ko'proq sayyoohlarni jalb qilishga yordam beradi, bu esa iqtisodiy o'sish va mahalliy aholi turmushini yaxshilashga xizmat qiladi.

Foydalangan Foydalaniłgan adabiyotlar ro'xati:

1. Xushnazarova Maxzuna Gulamjanovna. Тарихий ва маданий туризмни ривожланиш тамоиллари ва хусусиятлари. Scientific-methodical journal of "scientific progress" issn: 2181-1601, 2021/12/28.
2. Makhzuna Khushnazarova Gulamjanovna. Current issues of tourism potential of uzbekistan and its development, scientific aspects and trends in the field of scientific research, 2023/6/5.
3. Makhzuna Gulamjanovna Khushnazarova. Foreign standards in the training of qualified specialists in the field of tourism. Galaxy international interdisciplinary research journal, 2021/11/16.
4. Хушназарова М. Г. Организация новых видов услуг для повышения эффективности внедрения цифровой экономики. "Янги Ўзбекистонда рақамли иқтисодиётни ривожлантириш истиқболлари ва хориж тажрибаси" мавзусида республика илмий-амалий конференция материаллари тўплами – 2023 й.

MUNDARIJA

1-ШУЬБА

ЎЗБЕКИСТОНДА SMART-ТУРИЗМНИ ЗАМОНАВИЙ ПРИНЦИПЛАРИ АСОСИДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА БУНДА ХОРИЖ ТАЖРИБАСИДАН ФОЙДАЛАНИШ

Ўзбекистонда Smart-туризмни ривожлантириш истиқболлари.....	5
Конгратбай Авазимбетович Шарипов	
Рақамли инновацион технологиялардан туризмда самарали фойдаланиш йўллари	7
Эшов Мансур Пулатович	
Туристик кластерларнинг технологик платформасини ишлаб чиқиш.....	10
Абдурахмонова Гулнора Каландаровна	
Tourism Development in Uzbekistan: Comprehensive Analysis of Current Trends and Future Prospects	13
Zufarova Nozima Gulamiddinovna	
Қоқалпогистон Республикасида туризм соҳасининг янги йўналишларини ташкил этиш имкониятлари	17
Эштаев Алишер Абдуғаниевич, Хошимов Баҳром Баҳадирович	
Ўзбекистонда тоғ туризмининг ривожлантириш йўналишлари	20
Ахмедов Икром Ақрамович	
Туристик-рекреацион ресурслари юқори бўлган минтақаларда кластерларни ташкил қилиш механизmlари.....	24
Норчаев Асатулло Норбўтаевич	
Развития смарт туризм в Узбекистане.....	28
Алиева М. Т.	
Smart Tourism Analysis and Future Trends.....	31
Safaeva Sayyora	
Opportunities for Developing Smart Tourism and Foreign Experience in Uzbekistan	34
Kabilova N. Sh.	
O'zbekiston turizmida XXI bozori va bunda Smart-turizmning o'rni.....	37
Mirzayev Temur	
Смарт-туризм: зарубежный опыт и перспективы его применения в Узбекистане.....	42
Хушназарова М. Г.	
Development of Smart Tourism in Uzbekistan	45
Narzullaeva Umidakhon, Abzalova Nozima	
O'zbekistonda turizm xizmatlari sohasining aholi bandligiga multiplikativ ta'siri	48
To'rabekov Sohibjon Sherboy o'g'li	
Smart-turizmni xorijiy tajribalar asosida rivojlantirish istiqbollari.....	53
Isroilov Xusanboy Ibrohimjon o'g'li, Nishonboyev Doniyor Erkinjon o'g'li	
Smart-turizm: xorijiy tajriba va uni O'zbekistonda qo'llash istiqbollari.....	55
Ulugboyeva Ezozahon Inomjanovna	
O'zbekistonning Smart-turizm salohiyatini jahon turizm bozorida targ'ib qilishning zamонавий marketing strategiyalari.....	58
Fayyoza Ahmedova Rashidovna	

Modern Trends in the Development of Tourism and the Experience of Foreign Countries in the Application of Smart Innovations in Personnel Training	62
Iskandarova Nargiza Mashrabjonovna	
The Main Role of Smart – Tourism in Modern XXI Century Uzbekistan as an Example.....	65
Narzullayeva Fariza Akmalevna, Saydaliyeva Feruza Bakhtiyorovna	
How Does Smart Tourism Support Sustainable Tourism Development: the Case of Uzbekistan	67
Khusniddin Egamnazarov	
Appearances, Classification and Application of Smart Tourism	70
Akhmadjanova Mukhtasarhan Anvar qizi, Sharifboyeva Fazilatxon Odilbek qizi, Dadamirzayev Sarvarbek Ulug'bek o'g'li	
Фарғона водийсининг қишлоқ аҳоли пунктларида агротуризмни ривожлантиришнинг стратегик режасини ва смарт-технология концепциясини ишлаб чиқиш бўйича услугий ёндашувлар.....	74
Жумабаева Дилафруз Тожидиновна	
Butun jahon Smart-turizmi bozorining rivojlanish xususiyatlari.....	78
Ravshanov To'yli Gulmurodovich	
Основные тенденции развития смарт туризма в условиях цифровой экономики в Республике Узбекистан.....	81
Салиева Екатерина Сергеевна	
Развитие Смарт-туризма в Узбекистане на основе современных принципов и использования зарубежного опыта.....	84
Ахмеджанова Ирада Усмановна, Халилова Нодира Абдухамид қизи	
Будущая роль Смарт-туризма на мировом туристическом рынке.....	88
Уралова Матлюба Ахроровна	
Проблемы и перспективы развития Smart-туризма в Узбекистане	95
Очилова Хилола Фармоновна, Раимова Севара Ойбековна	
Перспективы развития Смарт-туризма в Республике Узбекистан на основе современных технологий и использования зарубежного опыта	102
Рустамов Аброр Равшан угли	
Перспективы развития зелёного смарт туризма в Республики Узбекистан.....	106
Расурова Нигора Юсуповна	
Перспективы развития смарт туризма в Узбекистане на основе современных принципов	110
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна	
Перспективные направления развития смарт туризма в Узбекистане	113
Гузал Шеровна Хонкелдиева	
Развитие культурного Смарт-туризма в Узбекистане, с использованием опыта зарубежной компании «POLYMEDIA»	116
Караваева Алёна Викторовна	
Turistik xizmatlar bozorini shakllantirishning rekreatsion dinamikasi.....	118
Bahrieva Zarina Nasimovna	

2-ШУЛЬБА SMART-ТУРИЗМНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ АСОСИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ

Main Features of Smart Tourism Organization	121
Narzullaeva Umidakhon	
The Role Smart-City Infrastructure in the Tourism and Architecture	124
Mukhlisa Akromova Saydimukhtor qizi	
The Main Components of the Development of "Smart" Tourism in the Region	130
Agzamova Nargiza Gapurovna	

Туризм соҳасида рақамили технологиялар орқали смарт туризмни ташкил этишнинг асосий хусусиятлари	135
Ҳамдамов Амриддин Ҳамдам ўғли	
Минтақа туризмни ривожлантиришда хизмат кўрсатиш корхоналарининг smart-ахборот моделлари асосида ривожланиши	140
Ш.Х.Мухитдинов	
Analysis of Cases of Use of Smart Technologies in Tourism and Hotel Enterprises.....	146
Hamidova Muxtasarxon Iqboljon qizi, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	
Tarixiy shaharlarda turizmni rivojlanishida raqamli texnologiyalarning o'rni.....	152
Ro'zibayeva Zulayho Baxrombek qizi	
Turizm sohasi rivojlanishida Smart-turizmnинг o'rni	159
Dadamuxamedova Mushtariy Maxmudjon qizi	
Mamlakatimizda turizm sohasini raqamlashtirish va boshqarishni takomillashtirish	162
Mardiiev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
Development of Smart Tourism in Uzbekistan Based on Modern Principles and Using Foreign Experience	165
Gulrukhan Yusupova, Nilufarkhon Ashuralieva	
Jizzax viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida turizmning ahamiyati va roli: yangicha Smart yo'nalişlar va mexanizmlar	168
Aynakulov Muxitdin Abduxamidovich	
The Role of Smart Technologies in the Development of Agrotourism.....	172
Yoriyeva Farangiz Murodilloyevna	
Turizmning rivojlanishini barqarorlashtirishda prognozlashning mohiyati va obyekti.....	175
Axmadjanova Muxtasarxon Anvar qizi, Dadamirzayev Sarvarbek Ulug'bek o'g'li, Sharifboyeva Fazilat Odilbek qizi	
The Main Trends in the Development of Digital Tourism in Uzbekistan	181
Ismailova Sayyora Ulugbekovna	
Jahon ziyorat turizmi obyektlarining turizm rivojlanishiga ta'siri	186
Karimova Maftuna Komiljon qizi	
The Future of Smart Tourism: Transforming Travel Experiences	191
Oppokkhonov Nurmukhammad	
Sayyoqlik yo'nalişlariga tashrif buyuruvchilar uchun aqli texnologiyalarning ahamiyati	193
To'xtayeva Xurshida Farhodovna	
O'zbekistonda Smart-turizmni rivojlantirish choralari.....	200
Raximova Dilfuza Mirzakasimovna	
Exploring Smart Tourism: Lessons From Abroad and Opportunities for Uzbekistan	206
Nasiba Mukhtorova, Zohid Askarov, Angelo Battaglia	
Smart Tourism: Pros, Cons and Potential Future Development	215
Baratov Asadbek	
Turistik destinatsiyalarni boshqarish orqali turistik mintaqalarni rivojlantirish.....	218
Toirova Nozima Miraxmad qizi	
Основные компоненты развития смарт туризма в Ташкентском регионе: перспективы и вызовы	223
Зиёвиддинова Тарона Ойбек кизи	
Инновационные тенденции применения умных технологий в развитии туризма и гостиничного бизнеса.....	226
Мусаева Сайёра Абдивахитовна	
Цифровизация как важнейший двигатель индустрии туризма	234
Абидова Д.	

Путешествие будущего: формирование и инновационное развитие направления Смарт-туризм	239
Курашева Валерия Олеговна, Ивонина Наталья Викторовна	
Основные особенности организации смарт-агротуризма в Узбекистане.....	241
Анваров Нодир Аллаёрович	

3-ШУЛЬБА

ЎЗБЕКИСТОННИНГ SMART-ТУРИЗМ САЛОҲИЯТИНИ ЖАҲОН ТУРИЗМ БОЗОРИДА ТАРФИБ ҚИЛИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯЛАРИ

Enhancing Marketing Strategy for the Development of Mountain Tourism.....	255
Mavlanov Golibjon Mahammad o'g'li	
Smart Destination Management: Challenges and Practices.....	258
Nurmukhammad Oppokkhonov	
O'zbekistonda qishloq turizmning shakllanish va rivojlanishi.....	260
Usmonov Sardor	
Фарғона водийсида туризм соҳасини ривожлантиришнинг худудий дифференциал хусусиятлари	263
Максумов Азизхон Нодиржон ўғли	
O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning jahon tajribasi muammo va istiqbollar	268
Aynaqulov Xusniddin Abduxamidovich, Teshayeva Farida Shuxrat qizi	
Hududlarda Smart-turizmni rivojlantirishda xorij tajribasini qo'llash istiqbollari	271
Islomova Dilrabo Salomovna	
Consideration of Positive and Negative Impacts of Smart Tourism on Destination Branding, Case of Uzbekistan	274
Ms. Yulduz Yakubova	
Analysis of the State of Use of Smart Technology in Hotels.....	276
Uralova Dilbar Anorbayevna, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	
Turizm sohasi orqali aholi bandligini ta'minlash yo'llari	281
Matkabulova Dilorom Xalilullayevna	
Smart-turizmni tashkil etishning asosiy xususiyatlari	284
Uralova Matlyuba Axrорovna	
O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishida turizm sohasining o'rni.....	286
Matchanov Azizbek Umirkbek o'g'li	
Mehmonxona xo'jaligida yashil texnologiyalarni joriy qilish.....	289
Xakimova Nargiza Axadjon qizi	
Mamlakatimizda Smart-turizmini rivojlantirish masalalari va iqtisodiyotda tutgan o'rni.....	293
Xomidov Mirodiljon Xasanboy o'g'li, Nishonboyev Doniyor Erkinjon o'g'li	
Dam olish turizmida Smart parklarning o'rni	295
Shaymanova Nigora Yusupovna	
Rekreatsiya turizmini rivojlantirishda Smart texnologiyalardan foydalanish	297
Shaymanova Nigora Yusupovna	
Smart Tourism: Foreign Experience and Prospects for Its Application in Uzbekistan.....	299
Avezova Nilufar	
Использование BIG DATA и AI для реинвентаризации маркетинга туризма в Узбекистане: новые перспективы в глобальной конкуренции.....	304
Турабекова Фарангиз Наримонбек кизи	
Проблема в смарт туризме	310
Аскаралиева Муштарий Баходировна	

Смарт туризм в Узбекистане: новые подходы и современные решения	313
Узганбаева Дилноза Тохтасиновна	
Смарт туризм в Узбекистане: новые возможности и вызовы.....	315
Бекмурадова Лайло Турсунмаматовна	
Влияние цифровых технологий на развитие туристского рынка в Узбекистане	323
Мустаева Шохида Саъдуллаевна	

4-ШУЛЬБА

ТУРИЗМ ВА ТАЪЛИМ: ШАРТ-ШАРОИТИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ

Таълим туризми тушунчаси моҳияти ва уни ривожлантиришнинг хориж тажрибалари	327
Саъдуллаева Гулноза Содик қизи	
Toshkent viloyatida agroturizm obyektlarini rivojlantirish va kadrlar salohiyatini oshirish istiqbollari.....	330
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna	
Smart-turizm faoliyatini boshqarish jarayoniga yondashuvlar	337
Mirzayev Abdullajon Topilovich	
Ilmiy faoliyani rivojlantirishda ta'lif tashkilotlaridan maqsadli foydalanish.....	341
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	
Turistik xizmatlarning reklamasini amalga oshirishda ijtimoiy tarmoqlarning ahamiyati	349
O. A. Norbo'tayev	
Ta'lif turizmining mohiyati va uni O'zbekistonda rivojlantirish imkoniyatlari.....	351
Jiyanov Uktam Panjievich	
Smart Tourism and Education: Conditions and Prospects in Uzbekistan.....	354
Gulrukha Yusupova, Sabina Turakulova	
Uzbekistan: Theory and Practice of Personnel Training for Tourism	361
Ochilova Hilola Farmonovna	
Marketing strategiyalarini qo'llash orqali mamlakat turizm bozorini rivojlanitirish istiqbollari	365
Nurfayzieva Moxinur Zayniddinovna	
Turistik mahsulotlar shakllanishi bo'yicha nazariy yondashuvlar va narxlar tahlili	372
Imomov Sanjar Muxammadievich	
Mehmonxona sohasida Big Data texnologiyalarini qo'llash	376
Shermakhmadova Zarina Shavkat qizi	
Promoting Environmental Entrepreneurship And Innovation in a Green Economy.....	379
Embergenova Anjim Aydosbaevna	
Turizm xizmatlari eksportini oshirishda innovatsion marketing va raqamli texnologilaray ta'siri	381
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	
Samarali marketing strategiyalari orqali O'zbekistonni raqobatbardosh turizm yo'nalishi sifatida jlonlantirish	385
Xusniddinova Munavvar Sur'at qizi	
O'zbekistonda Smart-turizmn zamonaviy prinsiplari asosida rivojlantirish va bunda xorij tajribasidan foydalanish.....	388
Tojiboyev Toxirjon Zoxirjon o'g'li	
Mehmonxona va xizmatlar bozorini takomillashtirish, mehmonxonalarda smart mehmonxona xizmatlarning tizimini joriy qilish	391
Mansurov Zokir Xusanovich	

Туризмни қўллаб-кувватлаш жамғармасининг соҳа ривожини молиялаштиришдаги аҳамияти.....	394
Примова Нигора Икром қизи	
Turizm – dunyo madaniyatiga ko‘prik	397
Abdullayeva Nilufar Sultanbayevna	
Key Features of Digital Advertising Development in Tourism in Uzbekistan	399
Mirziyo Sodikov Odiljon ogl	
Xizmat ko‘rsatish tarmoqlarida turizm va bank xizmatlarini bog‘liqliklari	404
Xakimov Zoxid Norbo‘tayevich	
Innovative Management in Smart Tourism: a Digital Economy Imperative for Tourist Enterprises	406
Mamanov Mukhammadamin	
The Role of The Capacity of Service Personnel in the Organization of the Quality Service Process in Hotel Enterprises.....	409
Rakhmonova Nigina Anvarovna	
Развитие умного туризма – перспектива кадров в сфере туризма	412
Бухарова Нигора Газиевна	
Состояние гостиничного бизнеса в Самарканде и важность его развития	415
Мардонова Дилрабо Ширинбоевна	
Организационно-экономический механизм развития туристических комплексов.....	418
Хомидов Қаххорали Қурбонали ўғли	

5-ШУЪБА

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ

Қорақалпоғистон Республикасида туризмни ривожлантириш имкониятлари.....	422
Эштаев Алишер Абдуганиевич, Маткаримов Жаҳонгир	
Вопросы развития Smart-туризма в Республике Каракалпакстан	425
Абдувахидов Абдумалик Махкамович	
Qoraqalpog‘istonning o‘ziga xos madaniy va tarixiy merosi.....	427
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
O‘zbekistonda ziyorat turizmini rivojlantirish istiqbollari.....	429
Matkabulova Dilorom, Abdug‘aniyev Toxirjon	
Соғломлаштириш туризми фаолиятини бошқаришда туристик кластерларни шакллантириш механизmlарини баҳолаш.....	432
Фофуров Азизбек Умаржонович	
Qoraqalpog‘iston Respublikasining o‘ziga xos ekologik merosi.....	435
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
Qoraqalpoq o‘lkasi turizm istiqbollari.....	437
Dehqonov Burxon Rustamovich	
Implementing Smart Tourism Strategies in Karakalpakstan.....	439
Mukhanov Murod Mukhan ugli	
Qoraqalpog‘iston Respublikasi turizm sektoridagi integratsiyaning nazariy asoslari	442
Xalimova Fayyoza Nafasovna	
Qoraqalpoqiston Respublikasida turizmni rivojlanish yo‘llari	445
Xushnazarova Maxzuna Gulamjonovna	
Turistik hududlarda turizmnинг barqaror rivojlanish konsepsiyalariga yondashuvlar	452
A. Asraqulov	

Минтақада туризм соҳасини бошқаришнинг ўзига хос хусусияти	455
Ембергенова Анжим Айдосбаевна	
Perspectives for the Further Development of Smart Tourism in Uzbekistan	460
Akhunova Shokhistakhon Nomanjanovna, Askarov Farhod Rakhmatovich	
Қоғалпогистон Республикаси ички туризм йўналишлари.....	465
Норчаев Н. А.	
Qoraqalpog'iston Respublikasida turizmni rivojlantirish tendensiyalari	467
Islamova Qunduzxon Ikromboy qizi	
Тенденции развития Смарт-туризма в Республике Каракалпакстан	469
Очилова Х. Ф., Нагметуллаев А. А.	
Тенденции развития зеленого туризма в Республике Каракалпакстан.....	472
Расурова Нигора Юсуповна	
Перспективы развития смарт туризма в Республике Каракалпакстан.....	475
Косбергенова Нурзия Кудайбергенновна	
Role of social media in promoting Sustainable Tourism in Uzbekistan	477
Ms. Nigina Kurbonova, Dr. Shalgi	
Jahonda ta'lif turizmining rivojlanish tendensiyalari	487
Uktam Jiyanov, Maksudova Shahlo	
Hududiy turizm rivojlanishining iqtisodiy samaradorligini oshrishda "Smart-turizm" xizmatlaridan maqsadli foydalanish.....	490
Dustmurodov Orifjon Ismatilloyevich	
The role of tourism industry in the country's economy	497
Gofurova Vasila Odiljon qizi	
Tourism Impacts GDP Growth (and Decline).....	500
Gofurova Vasila Odiljon qizi	
Smart turizm texnologiyalarining sayyoohlarning xatti-harakatlari, sayohatdan qoniqishlari va baxtli his qilishlariga ta'siri	503
Munojat Isakdjanova Inog'omovna	
Sayohat va turizm rivojlanish indeksi.....	507
Raxmonova Nilufar Yorqinovna	
O'zbekistonda smart turizmni rivojlantirish imkoniyatlari	512
Kamoliddin Jahongirov	
Xalqaro turizm bozorida ta'lif turizmining o'rni va rivojlanish xususiyatlari	514
Ominaxon Ababaxriyeva, Kamoliddin Jahongirov	
Functional composition of irrealis	517
Ochilova Noila Farmonovna	
Turizmga innovatsiyon texnologiyalarni joriy qilish mohiyati	519
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li	
Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyotida zamonaviy logistika tizimlari mohiyati.....	521
Xasanov Sarvar Ulug'bek o'g'li	
Using Innovative Technologies in Hotels as a Factor of Sustainable Development of Tourism Industry	524
Sayfutdinov Shuxratjon Sultonovich, Egamberdiyev Sirojiddin Sattor o'g'li	

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. Maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

E-mail: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot”
jurnali

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro‘yxatdan
o’tkazilgan.